

Kommunstyrelsen

Politikerinitiativ – Digital mognad i kommunens verksamheter

Politikerinitiativ den 17 februari 2020 från Khashayar Farmanbar (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att besluta följande.

Kommunstyrelsen beslutar att bifalla politikerinitiativet på så sätt att digitaliseringsdirektören ges i uppdrag att genomföra en mätning av digital mognad i kommunen samt att kommunen anmäler intresse att delta i Sveriges Kommuner och Regioners digitala kompetenslyft.

Sammanfattning

Khashayar Farmanbar från Socialdemokraterna har lämnat ett politikerinitiativ med två förslag kring en inventering respektive utveckling av den digitala mognaden i organisationens ledning. Mätningmetoden som föreslås i politikerinitiativet kallas DiMiOS (digital mognad i offentlig sektor). Det föreslås även att kommunstyrelsen beslutar att anmäla intresse till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om fördjupat kompetenslyft för digitalisering.

Den samlade bedömningen är att förslagen i politikerinitiativet är realistiska, genomförbara och har potential att leverera nytta. Med tanke på det rådande läget med covid-19-pandemi är rekommendationen att kommunen inte genomför några större aktiviteter förrän tidigast hösten 2020.

Förslaget i politikerinitiativet

Khashayar Farmanbar från Socialdemokraterna har lämnat ett politikerinitiativ med förslag om

- att kommunstyrelsen beslutar att Nacka ska delta i DiMiOS
- att kommunstyrelsen beslutar att anmäla intresse till SKR om fördjupat kompetenslyft för digitalisering

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Bedömningen av förslagen i politikerinitiativet redovisas nedan utifrån uppdelning om digital mognadsmätning samt SKR:s kompetenslyft för digitalisering.

Mätning av digital mognad

En lägesbild av organisationens digitala förmåga och digitala arv är en förutsättning för att kunna identifiera och prioritera utvecklingsområden inom digitalisering. En mätning av digital mognad måste mäta rätt saker, ske i rätt forum, och deltagarna måste ges rätt stöd och information, för att den ska ge nytta. Totalt sett bedöms nyttan med att genomföra en mätning av detta slag som stor.

I det här aktuella initiativet benämns en specifik lösning för att mäta kommunens digitala mognad genom så kallad DiMiOS (Digital mognad i offentlig sektor). DiMiOS är ett av många verktyg som mäter digital mognad. Dessa verktyg för digital mognadsmätning bygger i huvudsak på:

- En mätning av digital mognad undersöker de förutsättningar som behöver vara på plats för att accelerera digitalisering och öka organisationens förmåga att tillgodogöra sig nyttan av digitalisering. Den mäter alltså inte tekniska och IT-relaterade nyckeltal, utan tittar på det strukturkapital en verksamhet behöver för att fånga behov, prioritera bland förslag och skala upp lösningar.
- En mätning tillåter att man bygger en överblick över organisationen och skapar ett beslutsunderlag som visar på vad som behöver prioriteras, och var.
- En bra mätning har förankring i evidens och forskning.

DiMiOS är ett verktyg som uppfyller dessa kriterier, men på marknaden finns också andra lösningar som är uppbyggda på liknande sätt från andra aktörer. Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och SKR har också uppdrag att utveckla liknande verktyg.

Nacka kommun har genomfört en typ av mognadsmätning under 2018 och 2019, men denna mätning var inte utformad på det sätt som beskrivs ovan och gav mer en lägesbild över användarvänlighet och digitala verktyg.

I syfte att bedöma potentiella utmaningar och samt potentiell nyttorealiserings av digital mognadsmätning har ett antal intervjuer genomförts med andra kommuner och verksamheter där denna typ av mätning använts. Dessa verksamheter har tillämpat flera olika verktyg för mätningar. Det gemensamma för alla de intervjuade verksamheterna är att mätningen riktats mot personer i ledande ställning och personer som påverkar digitala initiativ såsom exempelvis strateger, utvecklare och systemägare.

Det kraftfulla i mätningar om den digitala mognaden verkar, enligt de organisationer som intervjuats, vara de diskussioner som ägt rum under och efter att mätningen genomförts. Frågor om digital mognad, nyttorealiserings, och portföljstyrning har kommit upp på bordet, och insikten om att olika delar av organisationen har olika förutsättningar har blivit tydlig.

Mätningen har dessutom kunnat vara ett hjälpmedel för att förhålla sig till hur kommunen ligger till gentemot andra verksamheter. En utmaning enligt de intervjuade organisationerna är att frågorna kan vara svåra att förstå. Det krävs en viss nivå av digital mognad för att kunna förstå frågeställningarna. En framgångsfaktor har varit att avgränsa gruppen som besvarar frågorna samt att arbeta med kommunikation kring undersökningen.

Den samlade bedömningen är att Nacka kommun bör genomföra en mätning av denna typ eftersom nyttan med mätningar är stor. Utifrån rådande omständigheter med covid-19-pandemi behöver tidpunkten för arbetet anpassas. Nästa steg bör vara att undersöka vilken mätmetod som är mest lämplig för organisationen. Detta arbete bör kunna starta efter sommaren.

Fördjupat kompetenslyft för digitalisering

Utveckling av den digitala mognaden kan ske på många sätt. SKR erbjuder ett konkret workshopbaserat stöd riktat till ledningen. Detta görs i syfte att öka ledningens förmåga att förstå, leda och styra digitalisering. SKR genomför dessa workshops utan kostnad för den deltagande organisationen. Målgruppen är politiker, ledande tjänstemän och andra nyckelpersoner inom kommuner och regioner. Syftet med satsningen är att öka ledningens kraft att leda och styra digital transformation samt att leda och styra i den digitala vardagen för en smartare välfärd.

Workshopparna innehåller teman som tidigare identifierats som viktiga utvecklingsområden, och som även fortsatt bedöms som intressanta. Dessa inkluderar:

- Vikten av att se digitaliseringen som en del i den systematiska styrningen och ledningen.
- Nödvändigheten av samverkan inom den egna organisationen och med andra för att minska kostnader och öka nyttan med digitaliseringen.
- Vikten av ett systematiskt arbete med utveckling och ifrågasättande av befintliga arbetssätt för att lyckas med den digitala transformationen.
- Vikten av att stärka digital förståelse och omvärldsbevakning inom organisationen.
- Behovet av att titta på digital arbetsmiljö som en viktig del i arbetet med utveckling och innovation.

Workshopen kan kombineras med ett verktyg för nulägesanalys, som möjliggör en bild över vilka områden som är viktiga att fokusera på inför eller i samband med workshopen.

I dagsläget saknas tyvärr en djupare bild av innehållet i dessa workshops samt utvärderingar av dessa. Av vad som hittills framkommit bedöms ändå dessa workshops vara av intresse för Nacka kommun då SKR erbjuder ledning och stöd under arbetet och kommunen själv endast behöver ställa upp med lokal och deltagare.

Den samlade bedömningen är därför att Nacka kommun bör anmäla intresse för att genomföra en workshop av detta slag, men att tidpunkten behöver anpassas utifrån rådande omständigheter med pandemi och troligen genomföras först under senare delen av 2020.

Ekonomiska konsekvenser

En mätning med hjälp av ett verktyg för digital mognad är förknippad med kostnader för uppsättning och genomförande. För exempelvis verktyget DiMiOS är kostnaden 25 000 kronor för upp till 500 svarande, med en tilläggsavgift på 10 000 kronor för upp till 2 000 svarande. I de intervjuer som genomförts, har ingen kommun haft fler än 500 svarande. Enkätverktyget har riktats mot nyckelkompetenser och roller kopplade till ledning och digitalisering. Den ekonomiska kostnaden av att genomföra undersökningen bedöms därför vara låg kan hanteras inom stadsledningskontorets befintliga budget.

Det fördjupade kompetenslyft som SKR erbjuder är i det närmaste kostnadsfritt för den deltagande organisationen. Nacka kommun skulle vid ett deltagande bekosta lokal, eventuell förtäring, samt investera i tiden för egna deltagares möjlighet att delta. Kostnader för föreläsare och material täcks av SKR.

Den ekonomiska konsekvensen av att ha genomfört dessa initiativ och med detta insikter kring organisationens utvecklingsområden när det gäller att få ut maximal nytta av digitaliseringen är så klart positiv, men beror helt av förmågan att omsätta utvecklingsområdena till konkreta utvecklingsprojekt, samt finansiera och genomföra dessa. Därför är det svårt att på förhand kvantifiera dessa konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Genom att stärka kommunens förmåga att förutse och kartlägga behov, ta fram och prioritera förslag, samt genomdriva och realisera digitaliseringslösningar säkerställs att Nackas barn får de bästa möjliga förutsättningarna för sin utveckling.

Bilagor

Bilaga Politikerinitiativ – Digital mognad i kommunens verksamheter (S)

Anna Gärdin
Digitaliseringsdirektör
Stadsledningskontoret

Andi Kravljaca
Digital strateg
Stadsledningskontorets stab